

ОТЧЕТ

за дейността на Народно читалище „Паметник 1872 г.“

за 2023 година

Има един уникален културен феномен от световна величина, един само наш, неповторим в света модел и това е българското Читалище. Съвременното читалище е наследник на българската самодейност през периода на Възраждането. Целта му е била да съхранява традиционните български ценности и добродетели. Това е мястото на просвещение, където и днес винаги се стремим към знание, съзнавайки, че сме наследници на братята Кирил и Методи, търсейки книгата като врата към света. И една от първите важните задачи на читалищата е била библиотечното дело и неговото обогатяване. Читалището е сърцето на селото и местната общност, то е единственият създател на културен живот, а нашето читалище вече е на над 150 години.

Основните дейности на читалището в Хърсово се изразяват в:

- Библиотечна и информационна дейност;
- Културно- масова работа;
- Социална подкрепа;
- Информационно обслужване.

По библиотечна и информационна дейност

През изтеклата 2023 година бяха регистрирани 62 читатели, общият брой на посещенията в библиотеката бяха 332, като 312 за дома, 53 в читалнята и 15 за ползването на компютър. Чрез табла и витрини се изнасяше информация за ново набавена литература, за културният живот на библиотеката и за услугите, които предлага на потребителите. Библиотеката рекламира дейността си и тази на читалището чрез рекламни покани и обяви за предстоящите мероприятия - ежемесечно. През отчетената година са раздадени 202 тома библиотечни документи. От тях 103 тома художествена литература, 85 художествена за деца и 14 отраслова литература за деца. През годината за фонда на библиотеката са набавени 92 тома библиотечни документи на стойност 1490 лв. като

придобити от собствени средства 6 тома . Отчислените библиотечни документи няма. Смело можем да се похвалим че имаме втори реализиран проект към МК „Българските библиотеки- съвременни центрове за четене и информираност 2022” на стойност 1390 лв., с които са закупени 84 книги.

Библиотечните мероприятия, които организираме са в полза на децата и учениците, а именно маратон на четенето, под мотото „Да почетем заедно“ и организираната през лятната ваканция „Лятна читалня“, в която взеха участие деца от различни възрасти. Освен, че четяха, те рисуваха, като с рисунките беше подредена изложба „Моето лято на село“, във фоайето на читалището. Библиотечна дейност за 2023г.

ЦЕЛТА Е

- Обновяване на библиотечният фонд в зависимост от читателските интереси.
- Обновяване на дълготрайния материален фонд.
- Подобряване дейността на библиотеката, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно–просветна работа.
- Осъществяване на изложби свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален, национален и световен характер.
- Информационни кампании .
- Достъп до сдружения с нестопанска цел за подкрепа и превенция от домашното насилие.
- Маратон на четенето-Голямото четене с детски книжки – заедно с жители на селото; Седмица на книгата; Четене навън от библиотеката
- Свободен достъп до интернет според потребностите и желанията на потребителите.
- Повишаване качеството на обслужване към потребителите на услугите в Читалището

Културно- масова работа

Културно-масовата работа през годината беше насочена предимно към празници, бележити дати, чествания и годишнини. Всички инициативи в читалището се случват с активна взаимна работа с местното училище, детската градина, читалищни членове, доброволци и активисти, като пример за екипна работа.

О С Н О В Н И Т Е З А Д А Ч И, Определящи дейността на нашето читалище се състоят в:

Съвместна дейност на НЧ „Паметник 1872 г. “ с училището, детска градина, кметството, пенсионерски клуб и община Самуил, при провеждането на местни и общински празници, общински събори и др.

- Използване на всички възможности за приобщаване на всякакви възрастови групи хора от селото към дейността на читалището.
- Да използваме фолклора като средство за възпитание
- Да опазваме културно-историческото наследство и националните традиции
- Да разработваме и реализира инициативи, проекти за общностно местно развитие и финансиране на читалищната дейност
- Обогатяване на библиотечния фонд, чрез закупуване на нова литература, участие в проекти и дарения.
- Разширяване съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг от населението
- Да развива ползотворен културен обмен между читалищата на територията на община Самуил, региона и страната
- Да поддържа активно партньорство с общинската и областната администрации и НПО, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.
- Разполагаме с една изключително добра материална база – сградата, която община Самуил ни е предоставила с Договор за безвъзмездно ползване, на която се радваме и ползваме по предназначение за културно-масова и художествено-творческа дейност, с единственото задължение да я поддържаме и се грижим за нея като добри стопани.

П Л А Н

за работата на НЧ „Паметник-1872г.“ село Хърсово, община Самуил, област Разград за 2024г.

Основна мисия

Да се разнообрази и обогати културния живот на селището като все по-голяма част от населението се приобщи към дейността на читалището с организирането на различни общоселски чествания на празници и годишнини.

Основни задачи

1. Да се развие и обогати дейността на читалищната библиотека като тя се превърне в най-близкото място за достъп на информация за хората от селото и гарант на правото им на интелектуална свобода и равнопоставеност при ползването на всички налични информационни ресурси на библиотеката за всички категории ползватели.
2. Да се продължи и разнообрази работата с децата от Основното училище и ЦДГ в селото като се планират общи мероприятия.
3. Да се активизира доброволчеството с акции насочени към хората в неравностойно положение, децата от малцинствените групи и жители на селото, изпаднали в криза и икономическа несъстоятелност.
4. Да се организират мероприятия за хората в неравностойно положение от селото – честване на Първи март, Коледуване и Лазаруване, мобилна библиотека.
5. Да продължи работата с групите за Коледуване и Лазаруване като се задълбочи и обогати както репертоара им, така и информацията за други обреди и обичаи, свързани с бита на местното население в миналото.

Културно-масова работа – мероприятия

1. Читалищната библиотека да продължи работата си като от всеки дом да спечели поне един читател.
2. Да се обогати библиотечния фонд с нови книги като читалищната библиотека участва с проекти в обявените сесии на

Министерството на културата по Програмата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“.

3. Периодично обновяване на таблото за нови книги, както и уреждането на тематични кътове във връзка с бележити дати и годишнини.

4. Планиране на общи мероприятия с Основното училище в селото – конкурси, изложби, посещения.

5. Създаване на Подвижна библиотека за хората в неравностойно положение.

6. Организиране и честване на Бабин ден – подреждане на Етнокът с дрехи и предмети от бита на местното население от миналото.

7. Организиране и честване на 31 януари – Ден на Освобождението и празник на селото – полагане на венци пред Паметника на освободителите и паметните плочи на загиналите във войните жители на селото; слово за историческата значимост на този ден и за традициите създадени във връзка с честването му; заря.

8. Отбелязване на 151 години от обесването на Васил Левски с беседа и тематично табло.

9. Седянка – изработване на мартеници с пенсионерите от клуба за децата от Детската градина и настанените в ЦНСТ; изложба от мартеници.

10. Подреждане на тематичен кът във връзка с 3-ти март националния празник на Република България.

11. Провеждане на Урок по история в Основното училище с беседа за събитията в селото ни в навечерието на Освобождението.

12. Съвместно честване на Първи март с децата от ЦДГ – Баба Марта в Детската градина.

13. Подготовка на фолклорната група за лазарски песни и Лазаруване на Лазаров ден с обхождане по домовете.

14. Седянка – боядисване на великденски яйца – подреждане на етнокът във фоаето на читалището.

15. Конкурс за рисунка на тема „Моето семейство“; подреждане на изложба с най-добрите в читалищното фоае.

16. Включване в националната инициатива „Маратон на четенето“ под надслов „Да почетем заедно“ във връзка с 23 април – Деня на книгата.
17. Съвместно честване на 24-ти май с Основното училище – награждаване на отличниците; обявяване на резултатите от конкурса „Читател на годината – 2023“ и награждаване на първенците.
18. Първи юни – организиране на акция „Внимание , деца на пътя!“ с раздаване на балони и цветя на преминаващите шофьори.
19. Откриване на Лятната читалня към читалищната библиотека за деца до 14 години.
20. Съвместно честване на 15-ти септември с учениците от Основното училище и тържествено посрещане на първокласниците.
21. Честване на 1-ви октомври – доброволческа акция – млади читалищни членове връчват поздравителни адреси и цветя на възрастни и трудно подвижни пенсионери от селото.
22. Подреждане на изложба „Сръчни ръце“ и „ Плодовете на моята градина“ във фоаето на читалището с помощта на жените – читалищни членове във връзка с есенния събор на селото.
23. Съвместно честване на 1-ви ноември – Деня на народните будители и патронен празник на Основното училище, подреждане на тематичен кът за виден местен читалищен деятел, автор на историческия очерк за селото ни – Станчо Добрев. Подреждане на ретроспективна изложба за местните будители – основатели и изтъкнати деятели на читалището.
24. Отбелязване на 3-ти декември с организиране на доброволческа група за обхождане на домовете на хората в неравностойно положение като им връчи поздравителни картички и цветя послучай празника.
25. Подготовка на Коледарската група за традиционното коледуване на Бъдни вечер.

Организационна дейност

1. Подготовка на годишния отчет за 2023г.

2.Изработване на Насоки за развитие и дейност на читалището,Бюджет и План за 2024г., както и организиране на Общо събрание за разглеждането и приемането им.

3.Създаване на организация за изпълнението на мероприятията от годишния план.

Финансово стопанска дейност

1.Да се оказва контрол върху изразходването на субсидиите на читалището като всяко тримесечие се извършва проверка на приходните и разходните документи от Проверителната комисия и се представя отчет пред финансовите органи на Община Самуил.

2.Да се спазва режим на икономии от ползването на ел.енергия .

3.Профилактика за техническа безопасност на уреди и съоръжения, за опазване здравето и сигурността на потребителите и персонала.

4.Да се планират разходите на читалището за следващата година.

5.Сключване на договор за аренда на земеделската земя на читалището.

6.Да се извърши застраховане на читалищната сграда.

Председател /п/

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПАМЕТНИК-1872Г.“

с.Хърсово, общ. Самуил, обл. Разград

НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕТО И ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩЕТО ПРЕЗ 2024Г.

Народно читалище „Паметник-1872г.“ с.Хърсово се намира в малко населено място с близо 350 жители в община Самуил, област Разград. То е традиционно, самоуправляващо се културно-просветно сдружение на държавна субсидия. Значението на културата е в това, че тя вмества в себе си мъдростта, опита и най-верните решения на минали години и народи. Тя-културата по своята същност, съдържа в себе си всичко, което се създава чрез усилията на всеки човек и на обществото като цяло.

В селото ни, нашето читалище носи отговорността да се развива като средище за духовното израстване на населението. Затова трябва да го превърнем в най-близкото и желано място за достъп до информация, четене и забавление. То трябва да е гарант на правото на хората от селото на интелектуална свобода и равен достъп до всички информационни ресурси на читалището и библиотеката за всички категории ползватели – деца, малцинствени групи, лица със специални потребности и др.

I. МИСИЯ:

Мисията на нашето читалище е да бъде посредник между информацията и потребителите в един бързо променящ се свят .

Да разнообрази и обогати културния живот като все по-голяма част от населението на селото се приобщи към дейността на читалището с организирането на разнообразни общоселски чествания на празници и годишнини.

II. ПРИОРИТЕТИ

1. Утвърждаване името на читалището като културна институция и превръщането ѝ в притегателен център за цялото население.
2. Читалищната дейност да се насочи към приобщаване на населението в условията на икономическа криза като се заложи на доброволчеството и подпомагането на хора в криза след инциденти и ограничения от социално-битов характер.
3. Насърчаване на четенето като се обръща специално внимание на децата – да продължим и обогатим съвместната си работа с Основното училище и Детската градина.
4. Осигуряване на достъп до информация и четене чрез библиотеката и информационните ѝ носители – както книгите така и интернет услугите.
5. Да се засили читателския интерес чрез обогатяване и обновяване на библиотечния фонд като целта е да спечелим поне по един читател от всеки дом.
6. Обогатяване на Културния календар с прояви свързани с публични чествания на празници и събития.

7. Да продължи работата с фолклорните групи за честване на местните обичаи „Коледуване“ и „Лазаруване“ като се обогати репертоара им и се задълбочи проучването на други обреди и обичаи, свързани с бита на местното население в миналото.
8. Да продължи и се разнообрази работата на читалището с хората със специални потребности, малцинствените групи, изпадналите в криза след прекаран инцидент или ограничения от социално-битов характер.
9. Развитие на читалищната дейност на базата на защитени проекти и програми.
10. В дните между Международния ден на детската книга-2 април и международния ден на книгата и авторското право-23 април да се организира поредица от прояви с идеята да се приобщи общуването на читателите с книгите, както и общуването между четящите хора.
11. Предоставяне на услуги на населението – информационни и административни /обработка и отпечатване на текст, фотокопиране, сканиране и др./
12. Във връзка с непрекъснато променящата се нормативна уредба, заетите лица да се включват в обучителни програми и квалификационни курсове за актуализиране на знанията им.

III. РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Библиотечна дейност
  - Подобряване обслужването на потребителите на читалищната библиотека.
  - Информирание на читателите за възможностите на библиотеката и запознаването им с Правилника за обслужване.
  - Тематични кътове и витрини с нови книги и за годишнини на известни писатели и събития.
  - Изготвяне на устни и писмени справки като се използват всички възможности на справочния апарат.
  - Организиране на колективни посещения, беседи и презентации за придобиване на библиотечно-библиографска и информационна култура с различни възрастови групи.
  - Подпомагане на потребителите в намиране нужната им информация в необходимия формат.
  - Периодично получаване на обратна връзка от потребителите на библиотеката относно предлаганите услуги, качеството на обслужване и дейността на библиотеката.
2. Културно-просветна дейност
  - 2.1 Усилията на читалищното ръководство да се насочат за обновяване и разширяване на културно-масовата работа, която да е тясно свързана с живота и проблемите на населението.
  - 2.2 Читалищният секретар да оказва помощ при подготовката и провеждането на културните прояви на селото.
  - 2.3 Да се активизира диалога с другите културни и образователни институции за реализиране на съвместни проекти и програми.

- 21 януари- възстановка на обичая Бабинден
- 31 януари – честване Празника на селото – факелно шествие, поднасяне на венци, литературно-музикална програма, заря и вечеринка.
- Седянка – изработване на мартеници, беседа за историята на мартеницата, подредба на изложба.
-
- Баба Марта в Детската градина и в ЦНСТ
- Честване на Осми март – международния ден на жената.
- 24 февруари – пчеларска вечеринка
- 3-ти март – подредба на витрина за националния празник и провеждане на урок за Освобождаването на селото ни от османско робство.
- Във връзка със Седмицата на детската книга:

а/ изложба на рисунки на тема „Любим художествен герой“

б/ четене на любими детски приказки

- Подготовка на лазарската група и Лазаруване.
- Седянка- боядисване на великденски яйца и изложба. Подредба на етнокът.
- Включване в националния Маратон на четенето под надслов „Да почетем заедно“.
- Съвместно тържество с Основното училище за 24-ти май – Ден на славянската писменост и българската култура.
- Откриване на „Лятната читалня“.
- Откриване на Учебната година и посрещане на първокласниците.
- Честване на 1-ви ноември - Денят на Будителите – подредба на кът за Станчо Добрев – виден читалищен деятел, автор на историческия очерк за селото, местен будител от близкото минало. Да се подреди ретроспективен кът за местните будители – основатели и дейтели на читалището.
- Подготовка на Коледарската група и Коледуване.
- Доброволческа акция „Коледни пакети“
- Посрещане на Дядо Коледа в читалището.

IV. Материално-техническа база и финансово осигуряване:

1. Да се извърши частичен ремонт на санитарните помещения в читалището.
2. Да се увеличи събираемостта на членския внос.
3. Да се търсят начини за намиране на допълнителни приходи – проекти, дарения, субсидии и др.

Председател на читалището:

Р. Данева-Борисова

Секретар на читалището:

П. Цанкова